

«ПРИЙНЯТО»

Вченою Радою Міжнародного
гуманітарного університету

Протокол № 1 від «19» «09» 2022

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Міжнародного
гуманітарного університету

проф. Костянтин ГРОМОВЕЦЬКО

від «19» «09» 2022

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ
МОБІЛЬНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МІЖНАРОДНОГО
ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Міжнародного гуманітарного університету (далі – Положення) встановлює порядок реалізації права на академічну мобільність для учасників освітнього процесу на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу іноземних закладів вищої освіти (наукових установ) (далі – іноземні учасники освітнього процесу) на території України.
2. Дане Положення розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України №579 «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року. Цілі, завдання та загальні правила реалізації права на академічну мобільність повинні відповідати основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти» (Болонська Декларація, м. Болонья, 19 червня 1999 р.).
3. Учасниками академічної мобільності є українські учасники освітнього процесу закладів вищої освіти (наукових установ), здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, доктора наук, науково-педагогічні працівники, інші працівники МГУ, а також іноземні учасники освітнього процесу іноземних закладів освіти (наукових установ), що реалізують право на академічну мобільність.
4. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співпрацю в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів між українськими закладами вищої освіти (науковими установами) або їхніми основними структурними підрозділами, між українськими та іноземними закладами освіти (науковими установами) або їхніми основними структурними підрозділами (далі – заклади вищої освіти (наукові установи)-партнери), а також може бути реалізоване українським учасником освітнього процесу закладу вищої освіти (наукової установи) з власної ініціативи, підтриманої керівництвом українського

закладу вищої освіти (наукової установи), в якому він постійно навчається або працює, на основі індивідуальних запрошень.

II. ВИДИ ТА ФОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

2.1. За місцем реалізації академічна мобільність поділяється на:

- *внутрішню* академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується українськими та іноземними учасниками освітнього процесу закладів вищої освіти (наукових установ) у закладах вищої освіти (наукових установах)-партнерах та МГУ в межах України протягом певного періоду;
- *зовнішню* (міжнародну) академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу МГУ у закладах-партнерах поза межами України та учасниками освітнього процесу іноземних закладів вищої освіти (наукових установ) в МГУ протягом певного періоду.

2.2. Основними видами академічної мобільності є:

- *ступенева мобільність* – навчання у закладі вищої освіти (науковій установі), відмінному від постійного місця проживання/навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладів вищої освіти (наукових установ) (у межах спільних чи узгоджених програм або договорів або за власною ініціативою);
- *кредитна мобільність* – навчання у закладі вищої освіти (науковій установі), відмінному від постійного місця навчання українського чи іноземного учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані у закладі вищої освіти (науковій установі) постійного місця навчання українського чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для учасників програм кредитної мобільності у закладі вищої освіти (науковій установі), що направляє за програмою мобільності, залишається незмінним.

2.3. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітні ступені молодшого бакалавра, бакалавра, магістра та доктора філософії є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- наукове стажування;
- практика;
- літні та інші школи.

2.4. Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають науковий ступінь доктора наук, наукових, науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників закладів вищої освіти (наукових установ), є:

- участь у спільних проектах;
- викладання;
- наукове стажування;
- наукове дослідження;
- підвищення кваліфікації.

ІІІ. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

3.1. Основними цілями академічної мобільності в МГУ є:

- підвищення якості вищої освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників вищих навчальних закладів на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду учасників програм академічної мобільності щодо інших моделей створення та поширення знань;
- підвищення кваліфікації науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу;

- залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між закладами-партнерами; встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація освітніх стандартів вищих навчальних закладів-партнерів.

3.2. Основними завданнями академічної мобільності в МГУ є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки студентів;
- проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій;
- опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;
- набуття професійного досвіду під час проходження навчальних та виробничих практик;
- можливість одночасного отримання студентом двох документів про вищу освіту з додатками встановленого у вищих навчальних закладах-партнерах зразка та інформацією про систему оцінювання в них навчальних здобутків студентів;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- посилення інтеграції освіти і науки, розвиток подальших наукових досліджень, поглиблення знань національних культур інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України;
- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

IV. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ

4.1. Здобувачі вищої освіти в межах програм внутрішньої академічної мобільності тимчасово допускаються до освітнього процесу у закладі вищої освіти (науковій установі)-партнері і мають права та обов'язки здобувачів

вищої освіти українського закладу вищої освіти (наукової установи) на період реалізації права на академічну мобільність.

4.2. Заклад вищої освіти (наукова установа), який скеровує/направляє на участь в академічній мобільності:

- здійснює відбір учасників освітнього процесу закладу вищої освіти (наукової установи) для участі в програмах академічної мобільності;
- регламентує перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, процедуру і строк їх подання;
- визначає етапи, фінансові умови, види, форми, тривалість і зміст академічної мобільності у закладах вищої освіти (наукових установах)-партнерах;
- визначає умови визнання результатів навчання та інших форм академічної мобільності, звітування здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників та інших працівників закладів вищої освіти (наукових установ);
- укладає договори з учасниками академічної мобільності.

4.3. Здобувачі вищої освіти МГУ, які реалізують право на академічну мобільність, на період мобільності в закладі-партнері на території України чи поза її межами, згідно з законодавством та відповідно до укладеного договору про академічну мобільність не відраховуються зі складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

4.4. Здобувач вищої освіти, крім вивчення у закладі вищої освіти (науковій установі)-партнері визначених договором обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з закладом вищої освіти (науковою установою), що нап'явив його на навчання.

4.5. Визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти та перезарахування відповідних кредитів здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Порівняння змісту та обсягу

навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у закладі вищої освіти (науковій установі)-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою закладу вищої освіти (наукової установи), в якому здобувач навчається на постійній основі.

4.6. Після опанування/завершення низки освітніх компонентів, передбачених Угодою про навчання і підтверджених академічною довідкою (або іншим документом), яку надав заклад вищої освіти (наукова установа), що приймає, заклад вищої освіти (наукова установа), який направив, повинен повністю визнати узгоджену кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), перезарахувати їх в освітню програму здобувача вищої освіти та використовувати їх для виконання кваліфікаційних вимог.

4.7. Порядок визнання іншого навчального досвіду, включаючи перезарахування навчальних компонентів для забезпечення можливості накопичення та трансферу кредитів (ЄКТС) у межах різних форм академічної мобільності (у тому числі для іноземних здобувачів вищої освіти) визначається закладами вищої освіти (науковими установами) до початку реалізації програм академічної мобільності.

4.8. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі вищої освіти (науковій установі)-партнері не виконав програму навчання, то після повернення до закладу вищої освіти (наукової установи), в якому він навчається на постійній основі, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості протягом 1 місяця або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб (відповідно до укладеного договору про академічну мобільність).

4.9. Іноземні наукові, науково-педагогічні, педагогічні працівники закладів вищої освіти (наукових установ), які залучені до провадження освітньої та

наукової діяльності, під час перебування в МГУ мають усі права та обов'язки його працівників.

4.10. Науково-педагогічні, наукові, педагогічні та інші працівники МГУ можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи до одного року.

4.11. У випадку, якщо учасники програм академічної мобільності реалізують їх з власної ініціативи і поза компетенцією договорів про академічну мобільність з МГУ, учасники повинні звернутись.

V. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ

5.1. Наукові, науково-педагогічні, педагогічні та інші працівники закладів вищої освіти (наукових установ) усіх форм власності можуть реалізувати право на академічну мобільність відповідно до укладеного договору про академічну мобільність. При цьому за науковими, науково-педагогічними працівниками зберігається основне місце роботи в українському закладі вищої освіти (науковій установі) строком до двох років, за педагогічними та іншими працівниками – строком до одного року. Оплата праці відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо оплата праці не передбачена програмою академічної мобільності.

5.2. Строк навчання та наукового стажування здобувачів вищої освіти не може перевищувати двох років.

5.3. В організації академічної мобільності учасників освітнього процесу в МГУ беруть участь:

- відділ міжнародних зв'язків;
- відділ по роботі з іноземними студентами;
- деканати, кафедри та керівники програм факультетів;

- бухгалтерія;
- юридична служба.

VI. ПОРЯДОК ВІДБОРУ УЧАСНИКІВ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

6.1. До участі у програмах академічної мобільності допускаються студенти, які на час реалізації програм академічної мобільності успішно навчаються на освітньо-кваліфікаційних рівнях бакалавра (починаючи з другого курсу навчання) та магістра.

6.2. Відбір (конкурс) студентів для участі в програмах академічної мобільності здійснюється спеціально створеною конкурсною комісією з урахуванням:

- навчальної успішності студента;
- знання іноземної мови (у випадку міжнародної мобільності);
- попереднього досвіду вивчення навчальних дисциплін іноземною мовою (у випадку міжнародної мобільності);
- мотивації до участі в академічній мобільності;
- громадської активності в Університеті та поза ним;
- загальнокультурного рівня сформованості студента;
- розуміння студентом місії МГУ та відповідність цінностям МГУ.

6.3. Склад Конкурсної комісії визначено та затверджено відповідно до Наказу ректора.

6.4. Перелік необхідних документів для участі в програмах академічної мобільності та процедура їх подання регламентується угодами між закладами-партнерами та внутрішніми правилами МГУ.

6.5. Етапи відбору студентів для участі в програмах академічної мобільності та критерії визначаються Конкурсною комісією щорічно, враховуючи процедури відбору аплікаційних анкет та супровідних документів.

проведення тесту на рівень володіння іноземною мовою (у випадку міжнародної мобільності), а також проведення співбесіди.

6.6. Результати конкурсного відбору оголошуються публічно та оприлюднюються на офіційному веб-сайті МГУ.

6.7. Результати відбору конкурсною комісією МГУ студентів для участі в програмах академічної мобільності підлягають обов'язковому погодженню закладом партнером. Якщо інше не передбачено умовами договору про академічну мобільність.

6.8. Тривалість та зміст навчання у закладах вищої освіти партнерів визначаються умовами укладених договорів про академічну мобільність, згідно із навчальними планами та графіками навчального процесу, затвердженими у закладах-партнерах.

6.9. На час реалізації у закладах-партнерах програм ступеневої мобільності, студентам за їхньою заявою може надаватися академічна відпустка або/чи індивідуальний план навчання, погоджений керівником навчальної програми та затверджений деканатом відповідного факультету.

6.10. На час реалізації у закладах партнерів програм кредитної мобільності, студенти продовжують навчання за основним місцем. Студенти зобов'язані до початку навчання у закладі-партнері погодити у керівників навчальної програми та затвердити у відповідних деканатах перелік навчальних дисциплін, що вивчатимуться та можуть бути перезараховані за умов, визначених цим положенням.

6.11. Студентам на підставі їхньої заяви надається індивідуальний план навчання, погоджений керівником навчальної програми та затверджений деканатом відповідного факультету.

6.12. Перелік навчальних дисциплін та зміни до нього фіксуються у тристоронньому договорі про навчання (Learning Agreement) між студентом, приймаючим закладом та закладом, що відправляє. Форма договору про навчання визначається відповідними програмами академічної мобільності.

6.13. Порядок відбору здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, науково-педагогічних, наукових, педагогічних та інших працівників та реалізація програм академічної мобільності:

– за потреби, та у випадках, коли процедура не врегульована договорами про академічну мобільність, відбір здійснюється спільно кафедрами та деканатами відповідних факультетів у співпраці із навчально-методичним відділом, відділом міжнародних зв'язків;

– відбір для участі в програмах академічної мобільності здійснюється з урахуванням: наукових і навчальних пріоритетів та інтересів кафедр, освітніх програм; знання іноземної мови; мотивації та запропонованого плану участі в програмах академічної мобільності.

6.14. Остаточне затвердження кандидатів на участь у програмах академічної мобільності здійснює заклад-партнер (приймаюча сторона) на умовах і за критеріями, визначеними програмами академічної мобільності. Результати відбору оголошуються публічно.

6.15. Перелік необхідних документів для участі в програмах академічної мобільності та процедура їх подання регламентується угодами між закладами-партнерами та внутрішніми правилами МГУ.

6.16. Для реалізації програм академічної мобільності у закладах-партнерах працівники МГУ, учасники академічної мобільності зобов'язані до початку реалізації програми ознайомитись з відповідними умовами та надати належним чином оформлені документи у відділ міжнародних зв'язків.

VII. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ-ПАРТНЕРАХ

7.1. Університет визнає еквівалентним та перезараховує результати навчання здобувача у закладі вищої освіти партнера.

7.2. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з закладами вищої освіти-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з

використанням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, прийнятої у країні вищого навчального закладу-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ECTS.

7.3. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого студентом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку у вищому навчальному закладі-партнері.

7.4. Академічна різниця нормативних та вибіркових навчальних дисциплін за індивідуальним навчальним планом студента визначається закладом вищої освіти, але не повинна перевищувати 10 навчальних дисциплін.

7.5. Порядок ліквідації академічної різниці визначається закладами вищої освіти-партнерами відповідно до законодавства.

7.7. Результати підсумкової атестації студентів у період навчання у закладі вищої освіти-партнері представляються за шкалою, прийнятою у вищому навчальному закладі-партнері і переводяться у шкалу, прийняту у вищому навчальному закладі України.

7.8. Державна атестація студентів, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється у встановленому порядку.

VIII. ОBOB'ЯЗКИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

8.1. Заклад вищої освіти, що направляє на навчання, зобов'язаний:

– укласти угоду про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності студентів між вищими навчальними закладами-партнерами та узгодити навчальні програми; забезпечити вільний і рівний доступ студентів до інформації про наявні програми академічної мобільності та існуючі критерії відбору;

– надавати студентам консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах академічної мобільності; контролювати

наявність документів, що підтверджують законність перебування студентів-іноземців на території приймаючої країни.

8.2. Заклад вищої освіти-партнер, що приймає на навчання, зобов'язаний

- зарахувати студента, направлено на навчання на визначений договором строк відповідно до норм законодавства приймаючої сторони;
- створити усі необхідні умови для виконання студентом індивідуального навчального плану;
- сприяти студентам у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;
- надавати можливість студентам закладу вищої освіти-партнера брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої наукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування студентів-іноземців на території приймаючої країни;
- після завершення навчання видати студенту документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів або документ про вищу освіту з додатком встановленого у закладі вищої освіти-партнері зразка.

8.3. Обов'язки закладів вищої освіти-партнерів щодо студентів, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають бути обумовлені у відповідних угодах між закладами вищої освіти-партнерами щодо програм академічної мобільності студентів між закладами вищої освіти-партнерами.

ІХ. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ-ПАРТНЕРІВ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

9.1. Здобувачі вищої освіти мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін за спорідненими напрямками та спеціальностями підготовки фахівців у вищих навчальних закладах-партнерах;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою вищого навчального закладу, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- можливість отримання документа про відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень встановленого у закладі вищої освіти-партнері зразка відбувається відповідно до угоди між вищими навчальними закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності.

9.2. Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- вчасно прибути до місця навчання;
- під час навчання дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів закладу вищої освіти, що приймає;
- успішно пройти навчання за затвердженим індивідуальним навчальним планом;
- після завершення навчання у закладі вищої освіти-партнері вчасно повернутися до вищого навчального закладу, що направив на навчання.

Х. ЗВІТУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

10.1. Після повернення до Університету, учасники академічної мобільності повинні подати відповідним кафедрам/деканатам, відділу міжнародних

зв'язків, навчально-методичному відділу звіт про реалізацію (програм мобільності у строк, що не перевищує 10 календарних днів з моменту завершення програми.

10.2. Форма звіту і перелік звітної документації визначається умовами програм академічної мобільності. Типові звітні документи можуть включати:

академічну довідку для студентів, завірену в установленому порядку у закладі-партнері з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів ЄКТС та отриманих оцінок, а також інформацією про систему оцінювання;

лист-запрошення на участь у програмі академічної мобільності або довідку/сертифікат про зарахування на програму академічної мобільності із інформацією про місце, тривалість та зміст програми тощо:

- звіт встановленого зразка програмами академічної мобільності (наприклад, звіт ERASMUS+);

- інші документи, що інформують про деталі реалізації учасниками програм академічної мобільності.

10.3. Звітування науково-педагогічними, науковими, педагогічними та іншими працівниками МГУ про участь в програмах академічної мобільності є невід'ємною частиною процесу визнання їхніх результатів з занесення цієї інформації до кафедральних планів/звітів/ особової справи працівників Університету.

XI. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про реалізацію права на академічну мобільність в Міжнародному гуманітарному університеті набуває чинності з моменту його затвердження Вченою радою Університету та введення в дію наказом ректора Університету. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться на підставі рішення вченої ради Університету.

Вчений секретар
Вченої ради МГУ

Наталія ШКВОРЧЕНКО